

Fent país (?)

written by Joan Fonollosa | 16 d'agost de 2019

Nit d'agost en un poble a l'interior de Catalunya. No importa quin, perquè el que importa no és on, sinó el què. L'Ajuntament –vuit de les nou regidories en mans de llistes oficialment independentistes i l'altra del món dels comuns– ha organitzat un acte cultural a la fresca de la nit en la plaça més gran del poble. La convocatòria resulta un èxit, cal posar-hi més cadires de les inicialment previstes, atesa l'afluència de públic. Hi ha molta gent del poble i molts dels estiuejants, la majoria dels quals hi venen cada any i en fa ja molts.

La meitat de l'acte és un recital d'una cantant que, segons ens informen, viu en una població de les comarques gironines i té amics al poble. No faré cap comentari sobre les virtuts artístiques de l'espectacle: ni hi estic qualificat, ni és el més important ara mateix. En la presentació i en les seves intervencions entre cançó i cançó –totes seves–, la noia s'expressa en un preciós català. Fins aquí res de particular.

El que em sembla important és que el repertori que ha ofert la noia consisteix en cinc cançons, quatre cantades en castellà i una sola en català. En una de les cançons, fins i tot demana que el públic li faci els cors... en castellà, naturalment.

Fixeu-vos en la perversió de la situació: en un poble de la Catalunya profunda, amb una població que vota com vota, una cantant que ve d'on ve, amb amics al poble –no pot al·legar desconeixement, per tant– i amb un consistori municipal que se suposa que defensa el que defensa, l'espectacle és un 80% en castellà. D'això, amb paràmetres oficials, se'n diu fer país, suposo. O eixamplar la base, o vés a saber què. Però el més significatiu és que quan expresso la meva indignació, la resposta més habitual és de la mena “no n'hi ha per tant”.

Doncs sí que n'hi ha per tant. Per a mi el missatge subliminar que hi ha darrere això és molt greu: el que jo he entès que m'han dit és "sou espanyols i no deixareu de ser-ho, ho vulgueu o no. El català és una graciosa concessió que us fem per tenir-vos contents i enganyats, però això és Espanya i les coses es fan en espanyol". I la gent s'ho empassa sense moure un dit. Us proposo un joc: què creieu que hauria passat si en un poble de la Castella profunda, un ajuntament format per regidors del PP, PSOE i IU invités una cantant, resident posem per cas a Guadalajara, que fes quatre cançons en català i només una en castellà? Doncs això és exactament la diferència entre una nació anestesiada i una que no.

Ja va essent hora que comencem a reclamar que les coses a Catalunya es facin en català. La llengua és molt més que una manera d'expressar-nos i comunicar-nos. El català és el nervi de la pàtria, com va dir, crec, Prat de la Riba. Si la condició de català és una qüestió de voluntat –que ho és– aquesta voluntat s'expressa emprant el català, sempre i a tot arreu.

Em sembla important recordar ara aquests versos del poema considerat fundacional de la Renaixença, l'Oda a la Pàtria de Bonaventura Carles Aribau:

Plau-me encara parlar la llengua d'aquells savis,
Que ompliren l'univers de llurs costums e lleis,
La llengua d'aquells forts que acataren los reis,
Defengueren llurs drets, venjaren llurs agravis.

I ara, si voleu, digueu-me intolerant, policia de la llengua i el que vulgueu; però crec que mentre no tinguem aquestes coses clares no farem res de bo.